

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/40/2016
Identifikačné číslo spisu: 3015200554
Dátum vydania rozhodnutia: 07.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3015200554.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľa: Š. W., bytom L. XXXX/XXX, B. Z., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa- ústredie, so sídlom Ul. 29 augusta 8, 813 63 Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12Sd/138/2015-18 zo dňa 10. marca 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12Sd/138/2015-18 zo dňa 10. marca 2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.05.2015 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) podľa § 65 a § 255 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení platnom pre prejednávajúcu právnu vec (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok.

V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia poukázala na rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. p. SPOU-OSZ-26.773-10/2013-VZ zo dňa 08.03.2013, z ktorého vyplynulo, že navrhovateľovi bol od 27.07.1989 priznaný čiastočný invalidný dôchodok podľa § 136 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 100/1988 Zb.“), ktorý sa podľa § 126 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 328/2002 Z.z.“) od 01.07.2002 považuje za invalidný výsluhový dôchodok. Pre čiastočný invalidný dôchodok a jeho nárok a výšku bola navrhovateľovi zhodnotená doba zamestnania od 20.09.1972 do 31.01.1973, doba zamestnania od 01.03.1973 do 01.04.1973, základná vojenská služba od 02.04.1973 do 28.03.1975,

doba zamestnania od 29.03.1975 do 31.05.1975 doba služobného pomeru od 01.06.1975 do 30.04.1989 a dopočítaná doba do 60 rokov veku od 27.07.1989 do 24.05.2014.

Navrhovateľ podal v zákonom stanovenej lehote proti preskúmanému rozhodnutiu opravný prostriedok podľa tretej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), v ktorom tvrdil, že je presvedčený, že nárok na starobný dôchodok má od 26.mája 2012.

Krajský súd v konaní podľa § 250l a nasledujúcich ustanovení O.s.p. dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie je potrebné potvrdiť.

Vychádzal z toho, že nárok na zníženie dôchodkového veku za použitia § 274 zák. č. 461/2003 Z.z. navrhovateľovi nevznikol. Tvrdenie navrhovateľa, že odporkyňa nerozhodla o jeho žiadosti o priznanie starobného dôchodku v zákonnej lehote považoval za právne irelevantné, nakoľko bol odporkyňou upovedomený listom z 15.05.2015, že v zákonnej lehote, t. j. 60 dní, nie je možné vyhovieť jeho žiadosti, a že túto lehotu predlžuje vzhľadom na zložitosť prípadu t. j. zabezpečenie podkladov z Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Proti predmetnému rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom poukázal na dobu služby v policajnom zbore od 01.06.1975 do 30.06.1989, zaradenú v I. kategórii funkcií a výkon základnej vojenskej služby od 01.04.1973 do 28.03.1975 v I. kategórii funkcií. Ďalej uviedol, že mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok od 27.07.1989, pričom po troch rokoch mu bol „pozastavený“ a opätovne bol priznaný rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. p. SPOU-OSZ-26.773-10/2013-VZ z 08.03.2013.

Tvrdil, že rozhodnutím odporkyne ako aj napadnutým rozsudkom krajského súdu bol znevýhodnený oproti poistencom, ktorí sú poistení vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Nebola mu priznaná výhoda, vyplývajúca zo zaradenia služby do I. kategórie funkcií. Mal za to, že spĺňa podmienky pre priznanie starobného dôchodku, pričom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7So/192/2011.

Záverom navrhol, aby odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu v spojení s preskúmaným rozhodnutím a vo veci opätovne rozhodol.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa zo dňa 12.05.2016 uviedla, že dôvody, ktoré navrhovateľ uvádza nepovažuje za opodstatnené. S poukazom na § 255 ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. uviedla, že nie je možné hodnotiť na účely nároku na dôchodok a určenie jeho sumy obdobie služobného pomeru navrhovateľa. Ďalej v zmysle § 255 ods. 7 zák. č. 461/2003 Z.z. sa za obdobie dôchodkového poistenia nepovažuje zamestnanie a náhradná doba získané pred 01.01.2004, ktoré boli zhodnotené na nárok na invalidný dôchodok, ktorý bol prekvalifikovaný na invalidný výsluhový dôchodok.

Nárok na zníženie dôchodkového veku navrhovateľovi nevznikol a keďže dôchodkový vek dosiahne až XX.XX.XXXX v čase rozhodovania odporkyne nespĺnil podmienky pre priznanie starobného dôchodku.

Záverom navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 subsidiárne § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“) a s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s veta druhá O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, a preto postupom podľa § 219 ods. 1 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok potvrdil.

Rozsudok verejne vyhlásil dňa 7. novembra 2017 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Z rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. p. SPOU-OSZ-26.773-10/2013-VZ zo dňa 08.03.2013 vyplynulo, že navrhovateľovi bol rozhodnutím orgánu sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra a životného prostredia Slovenskej socialistickej republiky č.j. ZS-26.773/2-89 zo dňa 04.12.1989 od 27.07.1989 priznaný čiastočný invalidný dôchodok podľa § 136 zák. č. 100/1988 Zb. Z dôvodu nedostavenia sa na kontrolnú lekársku prehliadku, bola rozhodnutím č.p.: ZS-26.773-3/2-92 zo dňa 15.04.1992 podľa § 106 ods. 3 zák. č. 100/1988 Zb. zastavená výplata čiastočného invalidného dôchodku od 01.05.1992.

Na žiadosť navrhovateľa o priznanie výsluhového dôchodku, doručenej odboru sociálneho zabezpečenia sekcie personálnych a sociálnych činností a osobného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, bola vykonaná kontrolná lekárska prehliadka podľa § 85 ods. 1 písm. i) zák. č. 328/2002 Z.z., z ktorej vyplynulo, že navrhovateľ je aj naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. a) zák. č. 100/1988 Zb. Z vyššie uvedeného dôvodu bola navrhovateľovi rozhodnutím č. p. SPOU-OSZ-26.773-10/2013-VZ zo dňa 08.03.2013 podľa § 105 ods. 9 vety druhej a § 68 ods. 10 zák. č. 328/2002 Z.z. uvoľnená výplata invalidného výsluhového dôchodku.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ vykonal v I. kategórii funkcií základnú vojenskú službu od 02.04.1973 do 28.03.1975 a služobný pomer od 01.06.1975 do 30.04.1989. V I. kategórii funkcií získal spolu 15 rokov a 334 dní.

Podľa § 62 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 65 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon v odsekoch 4 až 8, § 65a a § 274 neustanovuje inak.

Podľa § 274 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa § 21 ods. 1 písm. b) zák. č. 100/1988 Zb. občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b), ak bol z tohto zamestnania prevedený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d) a e).

Podľa § 21 ods. 1 písm. c) zák. č. 100/1988 Zb. občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Podľa § 14 ods. 4 zák. č. 100/1988 Zb. ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Podľa § 174 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb. občan, ktorý vykonával pred 1. januárom 2000 zamestnanie I. pracovnej kategórie, prípadne službu I. alebo II. kategórie funkcií, má po 31. decembri 1999 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň

a) 56 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 14 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a), prípadne 9,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 19 rokov v zamestnaní

uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) alebo 19 rokov v službe I. kategórie funkcií,
b) 57 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 13 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a), prípadne 9 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 18 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) alebo 18 rokov v službe I. kategórie funkcií,
c) 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 12 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a) prípadne 8 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 16 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) alebo 16 rokov v službe I. kategórie funkcií alebo 17,5 roka v službe II. kategórie funkcií, alebo
d) 59 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 11 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a), prípadne 7,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až l) alebo 15 rokov v službe I. alebo II. kategórie funkcií.

Podľa § 174 ods. 2 zák. č. 100/1988 Zb. podmienkou vzniku nároku na starobný dôchodok podľa odseku 1 je, že zamestnanie I. pracovnej kategórie alebo služba I. alebo II. kategórie funkcií trvali k 31. decembru 1999; za zamestnanie sa na tieto účely považujú i náhradné doby a doby uvedené v § 5 ods. 1 a v § 6 ods. 1 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 117/1988 Zb.

Z vyššie citovanej právnej úpravy vyplýva, že navrhovateľ nespĺnil podmienky pre nárok na starobný dôchodok v nižšom veku. Navrhovateľ nebol zo zamestnania uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) zák. č. 100/1988 Zb. prevedený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d) a e) a preto nespĺnil podmienky pre nárok na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 písm. b) zák. č. 100/1988 Zb., t.j. od 55 rokov veku. Nakoľko nezískal dostatočný počet rokov služby v I. kategórii funkcií nespĺnil podmienky pre nárok na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 písm. c) zák. č. 100/1988 Zb.

Podmienkou vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 174 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb. je, že zamestnanie I. pracovnej kategórie alebo služba I. alebo II. kategórie funkcií trvali k 31. decembru 1999. Navrhovateľ vykonával službu v I. kategórii funkcií do 30.04.1989, preto nespĺnil podmienky pre nárok na starobný dôchodok ani podľa tohto ustanovenia. Záverom odvolací súd k námietkam navrhovateľa dodáva, že trvanie zamestnania v rozsahu najmenej 25 rokov je len jednou z podmienok pre nárok na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 písm. c) zák. č. 100/1988 Zb. pričom ďalšiu, ktorá musí byť splnená kumulatívne a to dosiahnutie potrebného počtu rokov služby v I. kategórii funkcií nespĺnil.

Navrhovateľ ku dňu vydania preskúmaného rozhodnutia nespĺnil podmienky pre nárok na starobný dôchodok, nakoľko ku dňu 13.05.2015 nedosiahol 62 rokov veku.

Odvolací súd sa z vyššie uvedených dôvodov stotožnil s právnym posúdením veci krajským súdom, pričom napadnutý rozsudok dostatočným spôsobom dáva odpoveď na otázky nastolené navrhovateľom v podanom opravnom prostriedku. Preto odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 od. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).